

Til lovforslag nr. L 241. Betænkning afgivet af Uddannelsesudvalget den 24. maj 1989

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om Statens Uddannelsesstøtte

Udvalget har behandlet lovforslaget i nogle møder og har herunder stillet spørgsmål til undervisnings- og forskningsministeren, som denne har besvaret skriftligt.

Herefter indstiller et *flertal* (udvalget med undtagelse af Socialdemokratiets og Socialistisk Folkepartis medlemmer) lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et *mindretal* (Socialdemokratiets og Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling og udtaler:

Mindretallet har med forundring og skuffelse set det tredje forligsparti, Det Radikale Venstre, bryde SU-forliget ved at tilslutte sig det foreliggende lovforslag. Forundringen er ikke blevet mindre efter, at det er blevet klart, at heller ikke den dagsorden, som alle partier i Folketinget med undtagelse af Fremskridtspartiet vedtog den 18. maj 1989, har ændret Det Radikale Venstres og de øvrige regeringspartiers holdning. Ifølge den pågældende dagsorden skulle alle overførselsindkomster reguleres i takt med udviklingen i årslønnen for beskæftigede. Som følge af denne vedtagelse bibeholder alle øvrige overførselsindkomster deres hidtidige regulering i 1989, så kun SU-modtagere får forringet købekraften af deres indkomst. Som det fremgår af svarene på spørgsmål 3-7, der er optrykt som bilag til betænkningen, følger de

foreslåede reguleringer af SU-satserne langt fra lønudviklingen for beskæftigede. De studerende må derfor se frem til, at deres studiestøtte vil sakke bagud både sammenlignet med prisudviklingen og med lønudviklingen. Formålet med SU-reformen, at sætte de studerende i stand til at koncentrere sig om deres studier, er dermed svækket.

Da der i offentligheden og tilsyneladende også i administrationen har været nogen usikkerhed om SU-lovens overgangsbestemmelser, ønsker mindretallet at præcisere, at ingen ved reformens gennemførelse måtte stilles ringere end efter den gamle ordning. Derfor bibeholdt de, der allerede var indskrevet som studerende den 15. marts 1988, en samlet støtteperiode på sædvanlig studietid plus et år samtidig med, at de fik de forhøjede støttesatser. Endvidere fik de studerende, der var indskrevet den 15. marts 1988 og fyldt 22 år, en forhøjet ramme for studielån. Endelig kunne de, der havde overskredet også de hidtidige støtteperioder, optage statskautionserede lån i en overgangsperiode.

Hvad angår muligheden for at benytte klippekortordningen, herunder adgangen til at benytte ubrugte klip til dobbelt støtte i sidste studieår, har ældre studerende samme adgang til at benytte ordningen som nye studerende. Det er dog kun klip opsparet efter klippekortordningens ikrafttræden den 1. august 1989, der kan benyttes til dobbelt støtte. Eventuelle pe-

rioder uden studiestøtte før den 1. august 1989 kan ikke give adgang til fordoblet studiestøtte.

Det Radikale Venstre har oplyst, at partiet er enig i denne fortolkning af overgangsbestemmelserne.

Ved lovens vedtagelse blev der givet ministeren en bemyndigelse til at indplacere ældre studerende i klippekortsystemet. Mindretallet beklager, at ministeren ikke i sin vejledning af uddannelsesinstitutionerne har præciseret ovenstående.

Eva Møller (KF) fmd. Kirkegaard (KF) Merete Aarup (KF) Inge Dahl-Sørensen (V)

Anna Lise Vesterby (V) Pia Dahl (FP) Marianne Jelved (RV)

Bente Juncker (CD) nfm. Lysholm Christensen (KRF) Jytte Andersen (S) Helle Degn (S)

Pernille Forchhammer (S) Anna-Marie Hansen (S) Frank Jensen (S) Lone Møller (S)

Aage Frandsen (SF) Hanne Thanning Jacobsen (SF)

Nogle af udvalgets spørgsmål til undervisnings- og forskningsministeren og dennes svar herpå**Spørgsmål:**

Ministeren bedes bekræfte, at både Finansministeriet og Økonomiministeriet forventer en lønudvikling på 3,5–4 pct. for arbejdsmarkedet.

Svar:

Jeg kan oplyse, at Finansministeriet i overenskomstperioden 1989/91 forventer en samlet lønudvikling på 3,5–4 pct. for arbejdsmarkedet (lønudviklingen for en timelønnet industriarbejder).

Spørgsmål:

Ministeren bedes redegøre for baggrunden for, at SU-taksterne kun skal reguleres med 1,34 pct. i det kommende studieår, når overenskomstresultatet for tjenestemand- og overenskomstansatte inden for statens område indeholder løn- og arbejdsforholdsforbedringer, der langt overstiger de foreslåede regulerings-satser for SU-taksterne.

Svar:

Jeg kan oplyse, at der i forbindelse med aftale- og overenskomstforhandlingerne for perioden 1989/91 er aftalt en generel lønforbedring på 1,5 pct., hvoraf 0,77 pct. ydes pr. 1. april 1989. De resterende 0,73 pct. ydes pr. 1. april 1990.

Ud over de generelle lønstigninger vil lønnen blive reguleret med den stigning, der er en følge af tilpasningsklausulen. Pr. 1. april 1989 giver tilpasningsklausulen en yderligere lønstigning på 0,57 pct. Den samlede lønforbedring for offentligt ansatte pr. 1. april 1989 udgør herefter 1,34 pct.

Herudover er der i perioden 1989/90 afsat 1 pct. af lønsummen pr. 31. marts 1989 til særlige formål, herunder pension, tillæg, jubilæumsgratiale samt forbedring af barsels- og adoptionsorlov. Da disse midler ikke kommer alle

ansatte til gode, er de ikke medtaget i den foreslåede regulering af SU-satserne.

For så vidt angår lønstigningen pr. 1. april 1990 har Finansministeriet skønnet, at den samlede stigning vil udgøre 2,13 pct. Ved beregningen er der medtaget den generelle lønforbedring på 0,73 pct. samt et skøn over den stigning, der er en følge af tilpasningsklausulen.

Da lovforslaget således både har taget hensyn til lønstigningen pr. 1. april 1989 og den forventede lønstigning pr. 1. april 1990, kan jeg ikke være enig i, at overenskomstresultatet for tjenestemand- og overenskomstansatte inden for statens område indeholder løn- og arbejdsforholdsforbedringer, der langt overstiger den foreslåede regulering af SU-satserne.

Spørgsmål:

Der udbedes en detaljeret redegørelse for offentlige arbejdsgiveres omkostningsudvikling pr. ansat i overenskomstperioden fordelt på generelle lønforhøjelser, puljeordninger og sociale forbedringer.

Svar:

Efter at man har været i kontakt med Budgetdepartementet, skal man oplyse, at det ikke er muligt at give en detaljeret redegørelse for offentlige arbejdsgiveres omkostningsudvikling pr. ansat i overenskomstperioden 1989/91.

Budgetdepartementet har dog oplyst, at der forventes en årstigning fra 1988 til 1989 på 3,0 pct. i omkostningerne pr. offentligt ansat. Årstigningen fra 1989 til 1990 forventes at blive på 2,75 pct. I stigningen er også medtaget nedsættelsen af arbejdstiden pr. 1. september 1990.

Spørgsmål:

Der udbedes et skøn over prisudviklingen i 1989 og 1990.

Svar:

Det kan oplyses, at reguleringspristallet for januar 1989 er opgjort til 105,0 med januar 1988 = 100. Finansministeriet skønner, at reguleringspristallet for januar 1990 vil stige til 107,7.

Efter de nugældende bestemmelser vil SU-satserne pr. 1. august 1989 og pr. 1. august 1990 blive reguleret på grundlag af reguleringspristallet for henholdsvis januar 1989 og januar 1990.

Spørgsmål:

Der udbedes en oversigt over, hvilken betydning lovforslaget vil få for alle satser i SU-loven.

Svar:

Jeg henviser til nedenstående oversigt. Beløbssatser vedrørende støtteåret 1989/90:

	Ifølge loven:	Regulering 5 pct.:	Regulering 1,34 pct.:
<i>Stipendium og studielån (Højeste beløb)</i>			
Stipendium hjemmeboende	22.000 kr.	23.100 kr.	22.295 kr.
Stipendium udeboende	36.000 kr.	37.800 kr.	36.482 kr.
Studielån	16.000 kr.	16.800 kr.	16.214 kr.
<i>Egenindkomst</i>			
Fribeløb (egenindkomstg.)	34.000 kr.	35.700	34.456
Egenformuegrænse	100.000 kr.	105.000 kr.	101.340 kr.
Tillæg pr. barn	14.100 kr.	14.900 kr.	14.900 kr.
<i>Forældreindkomst (kun 18-årige)</i>			
Nedre grænse for maksimalt stipendium	167.700 kr.	176.100 kr.	169.947 kr.
Øvre grænse for stipendium	274.700 kr.	288.500 kr.	278.381 kr.
Fradrag pr. søskende	17.800 kr.	18.700 kr.	18.039 kr.
<i>Stipendium til hjælp til dækning af undervisningsafgifter (maksimalt)</i>			
	14.500 kr.	15.300 kr.	14.694 kr.
<i>Overgangsordninger (påbegyndt videregående uddannelse før 15. marts 1988) Studielån (udeboende - 22 år før 15. marts 1988)</i>			
	19.700 kr.	20.700 kr.	19.964 kr.
<i>Statsgaranteret lån (overskredet tiden for stipendium)</i>			
	47.400 kr.	49.800 kr.	48.035 kr.
<i>Uddannelsessøgende i en videregående uddannelse, som fravælger støttetid, kan øge egenindkomsten pr. fravalgt støttemåned med</i>			
	5.700 kr.	6.000 kr.	5.776 kr.